

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Afdeling for Børn og
Grundskole

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 121 (Alm. del):

14-02-2013

I brev af 25. januar 2013 har udvalget efter ønske fra Merete Riisager (LA) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 121:

"Kan ministeren i lyset af formand for Danmarks Lærerforening, Anders Bondo Christensens, udtalelse i Altingets artikel "Til kaffe med folkeskolens pariaer" af 21. januar 2013, om, at "Kun halvdelen af udgifterne til den danske folkeskole går til lærerlønninger, og det er det næstlaveste. Det vil sige, at vi bruger en masse penge på administration og unødvendige mellemlid. Den finske folkeskole ligner til forveksling den danske: Lærerne har den samme timenorm, deres skoler ligner vores i størrelse og forfatning, og deres klassekvotient er ikke forskellig. Men deres folkeskole koster en tredjedel mindre, selv om de også lige giver eleverne frokost oven i hatten. Hvor bliver de penge af?", oplyse, hvorfor det finske uddannelsessystem formår at få ressourcerne til at strække længere?"

Svar:

Anders Bondo Christensens udtalelse antages at tage udgangspunkt i OECD's rapport "Education at Glance 2012". Her er der på side 291 en tabel "B6.1. Expenditure by educational institutions, by resource category in primary and secondary education (2009)".

Internationale sammenligninger af blandt andet udgifter skal fortolkes med forsigtighed, hvilket også fremgår af OECDs rapport.

Af tabel B6.1 fremgår de løbende udgifter i 2009 på skoleniveau fordelt på tre kategorier: 1. Lærerlønninger, 2. Løn til andre personalekategorier og 3. andre løbende udgifter. Tabellen viser for Danmark, at andelen af de løbende udgifter til lærerlønninger (kategori 1) er på 50,3 procent. OECD-gennemsnittet er 62,5 procent. I kategori 2 udgør lønnen til andre personalekategorier 29,9 procent af de løbende udgifter. OECD-

gennemsnittet er 16,2 procent.

I tabellen er der også en kolonne, der viser andelen af udgifterne til det samlede personale (kategori 1 og 2 sammenlagt). Her anvender Danmark 80,2 procent af de løbende udgifter, mens OECD-gennemsnittet er 79,0 procent. Denne andel er relevant, da OECD i rapporten anfører (s. 447 vedr. indikator D2), at der er betydelige forskelle i indberetninger fra OECD-landene i fordelingen mellem lærere og andre personalekategorier, hvilket afspejler forskellen i, hvordan man organiserer sig i de enkelte lande. Dette får betydning for, hvor de forskellige personalekategorier indgår – eksempelvis hvor en skoleleder uden undervisning eller en skolevejleder placeres.

Tabel B6.1 omfatter ikke de administrative udgifter i kommunerne, men alene udgiften på uddannelsesinstitutionerne/skolerne. Det vil sige, at sammenligning på tværs af lande skal foretages under en række forbehold grundet den forskellige organisering af skolevæsenet.

Der foreligger så vidt vides ikke en nærmere komparativ analyse af organiseringen af skolevæsenet i Finland og Danmark, herunder af hvorvidt udgifter afholdes på skole- eller kommuneniveau, der kan belyse forskellene mellem Danmark og Finland i tabel B6.1. Det finske undervisningsministerium har dog oplyst, at udgifterne til psykologer, sundhedsplejerske, administrativt personale med flere ofte ikke afholdes på skoleniveau i Finland eller er indregnet i udgifterne til uddannelse.

Selv om internationale udgiftssammenligninger skal gøres med forbehold, skal det bemærkes, at det alene er for 1.-6. klasse, at OECD's udgiftsopgørelse, jf. tabel B1.1.a, indikerer, at udgiften pr. elev er lavere i Finland (7.368 \$) end i Danmark (11.166 \$). For så vidt angår de ældre elever (7.-10. klasse) indikerer OECD's udgiftsopgørelse, at niveauet er nogenlunde det samme i Finland (11.338 \$) som i Danmark (11.078 \$). I forhold til forskellene i udgifterne har det tidligere været dokumenteret, at der i det finske skolesystem anvendes færre ressourcer på specialundervisning end i Danmark.

Der henvises i øvrigt til svar på spørgsmål 33 afgivet til Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser den 17. december 2012.

Med venlig hilsen

Christine Antorini